

كيفية صلاة النبي - صلى الله عليه

- وسلم

Ụzọ Ekpere Onye Amụma (udo  
na ngozi Chineke dịrị ya) ﷺ

## Ụzọ Ekpere Onye Amụma (udo na ngozi Chineke dīrī ya) ﷺ

Onye-ugwu, Sheikh Abdul Aziz bin Baz

## Otu Onye Amụma (udo na ngozi Chineke dīrī ya) ﷺ Si Kpee Ekpere

Onye-ugwu, Sheikh

Abdulaziz bin Abdullah bin Baz

N'aha nke Chukwu, Onye ebere n'ụzọ niile, Onye ebere n'ụzọ pụrụ iche.

Otito dīrī Chineke naanị Ya, ka ngozi na udo dīrīkwa n'ahụ ohu Ya nakwa onye ozi Ya, onye amụma anyị Muhammad, ezinụlọ ya, na ndị enyi ya. Mgbe nke a gasịrị:

Ndị a bụ okwu nkenke na-akọwa ụdị ekpere Onye Amụma ﷺ, nke m chọrọ iwepụtara onye Alakuba ọ bụla, ma nwoke ma nwanyị, ka onye ọ bụla gụrụ ya wee gbalisie ike n'inomi ya na nke ahụ; n'ihì okwu ya ﷺ:

(صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي) .

(Kpeenụ ekpere dika unu siri hụ m na-ekpe ekpere)<sup>1</sup>. Nke a bụ nkọwapụta ya maka onye na-agụ ya::

1- Ọ ga-eme Wudu n'ụzọ zuru oke, nke pụtara ime ya dika Allah siri nye n'iwu, n'igbaso okwu Ya, Onye dị Asọ na Onye kachasi elu:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ  
وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ...﴾.

O unu ndị kwere ekwe, mgbe unu biliri maka ekpere, saanụ ihu unu na aka unu ruo n'ikpere aka, hianụ aka n'isi unu, saakwa ụkwụ unu ruo na nkwonkwo ụkwụ... [Suratul Al-Mâ'idah: 6]. Amaokwu.

Ma okwu Onye-amụma ﷺ:

(لَا تُقْبَلُ صَلَاةٌ بِغَيْرِ طُهُورٍ).

(A naghị anabata ekpere n'enweghị nsacha(ịdị ọcha)<sup>2</sup>.

Nakwa okwu ya (udo na ngozi Chineke dịrị ya) nye onye ahụ mejọrọ n'ekpere ya, si:)

(إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ، فَأَسْبِغِ الوُضُوءَ).

"(Mgbe i biliri maka ekpere, mee Wudu n'ụzọ zuru oke)<sup>3</sup>."

2- Onye na-ekpe ekpere ga-eche ihu na Qiblah, nke bụ Ka'bah, n'ebe ọ bụla ọ nọ, jiri ahụ ya niile. Ọ ga-eji obi ya buo ebumnuche iru ekpere nke ọ

---

<sup>1</sup> Bukhari kọrọ ya, n'ọnụọgụgụ (605).

<sup>2</sup> Muslim kọrọ ya, n'ọnụọgụgụ (224).

<sup>3</sup> Al-Bukhari dekotara ya, n'ọnụọgụgụ (5782).

chọrọ, ma ọ bụ nke iwu (Farīdah) ma ọ bụ nke afo ofufo (Nāfilah). Ọ gaghi eji ire ya kwuputa ebumnuche ahụ; n'ihi na ikwuputa ya n'ire abughi ihe iwu kwadoro, kama ọ bụ ihe mgbakwunye ọhụrụ (Bid'ah), ebe ọ bụ na Onye Amuma ﷺ ekwuputaghị ebumnuche ahụ n'onyị, ma ọ bụkwanụ ndị enyi ya (ka obi Chineke dịrị ha mma). Ọ ga-edokwara onwe ya ihe mgbochi (Sutrah) ọ ga-eche ihu kpee ekpere ma ọ bụrụ na ọ bụ onye ndu ekpere (Imam) ma ọ bụ na ọ na-ekpe naanị ya. Iche ihu na Qiblah bụ ihe dị mkpa a ga-emeriri n'ekpere, ma e wezuga n'onyodu ufodu a maara nke ọma ma kowaa n'akwukwọ ndị ọkà mmụta.

3- Ọ ga-ekwu Takbiiratul Ihraam, na-asị: "Chineke kachasi ukwuu", na-ele anya n'ebe sujuud ya.

4- Ọ ga-ewelite aka ya abụọ n'oge Takbiir ruo n'ogo ubu ya, ma ọ bụ ruo n'ogo ntị ya.

5- Ọ ga-atụkwasi aka ya abụọ n'elu obi ya, na-edokwasi aka nri n'elu ọbụ aka ekpe, nkwojiaka,

nakwa ogwe aka; n'ihhi na a kwadoro nke a site n'aka Onye Amuma ﷺ.

6- O bu Sunna ka a guo ekpere mmeghe, nke bu:

(اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ، كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالتَّلَجِّ وَالتَّيَجِّ).

(O Chineke, mee ka idi anya di n'etiti mu na mmehie m, dika I siri mee ka idi anya di n'etiti owuwa anyanwu na odida anyanwu. O Chineke, nuchaa m puo na mmehie dika e si anucha uwe ocha puo n'unyi. O Chineke, jiri mmiri, akporu mmiri, nakwa aku mmiri igwe sachapu mmehie m)<sup>1</sup>.

Ma o bukwanu, o buru na o choro, o nwere ike ikwu kama nke ahu:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ) ،

---

<sup>1</sup> Albukhari dekotara ya n'onuogugu (744), na Muslim n'onuogugu (598).

(Otuto dịrị Gị, O Chineke, nakwa ekele Gị. Aha Gị dị ngozi, ịdị ukwu Gị dịkwa elu, ọ dịghikwa chi ọzọ ma e wezuga Gị)<sup>1</sup>,

Ọ burukwa na o jiri ekpere mmalite ndị ọzọ a kwadoro site n'aka Onye Amuma ﷺ mee ihe, ọ dighi njo. Ma nke kachasi mma bu ka o mee nke a oge ufodu, meekwa nke ọzọ oge ufodu; n'ihi na nke ahụ zuru oke karịa n'igbaso ya. Mgbe ahụ, ọ ga-asị: "A na m achọ mgbaba n'ebe Chineke nọ puo n'aka Setan a chupuru achupu. N'aha Chineke, Onye ebere sara mbara, Onye na-eme ebere," wee guo Sura Al-Fatiha, n'ihi okwu ya:

(لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ) .

(Ọ dighi ekpere maka onye na-agughị Mmeghe nke Akwukwo ahụ)<sup>2</sup>.

31: Mgbe o kwuchara ya, ọ ga-asị "Amin" n'olu dara ụda n'ekpere ndị a na-aguputa n'olu, ma kwuo ya na nzuzo n'ekpere ndị a na-agu na nzuzo. Mgbe ahụ, ọ ga-agu ihe diiri ya mfe site na Qur'an. Ma ihe

---

<sup>1</sup> Muslim koro ya, n'onuogugu (399).

<sup>2</sup> Bukhari koro ya, n'onuogugu (756).

kachasi mma bu ka o guo, mgbe Fatiha gasiri n'ekpere Zuhr, Asr, na Isha, site na Sura ndi di n'etiti ogologo nke Mufassal; na Fajr site na ndi kachasi ogologo na ya; ma na Maghrib, mgbe ufodu site na ndi kachasi ogologo, ma mgbe ufodu site na ndi mkpirikpi, n'igbaso Hadith ndi a koro gbasara nke ahụ.

34: 7- O ga-ehulata maka Rukuu' na-asị "Chineke kachasi ukwuu", na-ewelite aka ya abuo ruo n'ogo ubu ya ma o bu nti ya; na-eme ka isi ya na azu ya diri n'otu ahiri, na-atukwasị aka ya abuo n'ikpere ya abuo ma na-agbasapu mkpisi aka ya. O ga-anọ juu n'ime Rukuu' ya, wee si: "Otuto diri Onyenwe m Di Ukwuu" (Subhaana Rabbiyal 'Adhiim). Nke kachasi mma bu ikwughari ya ugboro ato ma o bu kari, o dikwa mma ikwu tinyere nke ahụ:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي).

35: (Otuto diri Gi, O Chineke, nakwa ekele Gi. O Chineke, gbaghara m)<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> Albukhari koro ya n'onuogugu (817), na Muslim, n'onuogugu (484).

37: 8- Ọ ga-ewelite isi ya site na Rukuu', na-ewelite aka ya abụọ ruo n'ogo ubu ya ma ọ bụ ntị ya, na-asị:

38: (Chineke anụla onye nyere Ya otuto) [Sami'a Allahu liman hamidah]

39: -ma ọ bụrụ na ọ bụ Imam ma ọ bụ onye na-ekpe naanị ya-, wee si mgbe o guzoro ọtọ:

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ مِلْءُ السَّمَوَاتِ وَمِلْءُ الْأَرْضِ،  
وَمِلْءُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ .

40: (Onyenwe anyị, nakwa otuto dịrị Gị; otuto dị ọtụtụ, dị mma, nke a gọziri agozi n'ime ya, nke jupụtara eluigwe na ụwa, nakwa nke jupụtara n'ihe ọ bụla ọzọ I chọrọ mgbe nke ahụ gasịrị)<sup>1</sup>.

42: Mana ọ bụrụ na ọ bụ onye a na-edu n'ekpere (Ma'muum), ọ ga-asị mgbe ọ na-ebili: "Onyenwe anyị, nakwa otuto dịrị Gị" (Rabbana wa lakal Hamd)

---

<sup>1</sup> Albukhari dekotara ya, n'ọnụọgụ (711), na Muslim, n'ọnụọgụ (598).

ruo na ngwucha ihe gara aga. Ma ọ bụrụkwa na onye ọ bụla n'ime ha — ya bụ Imam, onye a na-edu n'ekpere, na onye na-ekpe ekpere naanị ya — atụkwasi:

(أَهْلَ التَّنَائِي وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُنَّا لَكَ عَبْدٌ: اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أُعْطِيتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ).

43: (Onye nwe otuto na ebube, ihe kachasi eziokwu onye ohu kwuru, ma anyị niile bụ ndị ohu Gị: O Chineke, ọ dighị onye na-egbochi ihe I nyere, ọ dighịkwa onye na-enye ihe I gbochiri, ma akunuba na idị ukwu nke onye nwere ya agaghị abara ya uru ọ bụla n'ebe ị nọ)<sup>1</sup>. Ọ bụ ihe ziri ezi n'ihi na e guzobere ya site n'aka ya.

46: Ọ dika mma ka onye ọ bụla n'ime ha – ya bụ Imam, onye a na-edu n'ekpere, nakwa onye na-ekpe naanị ya – tinye aka ya abụọ n'elu obi ya dika o mere n'oge o guzo ọtọ tupu Rukuu', n'ihi na a kwadoro ihe na-egosi nke ahụ site n'aka Onye Amuma ﷺ site na Hadith nke Wa'il bin Hujr na Sahl bin Sa'd (ka Chineke nwee obi uto n'ebe ha abụọ nọ).

---

<sup>1</sup> Muslim korọ ya, n'onyogugu (477).

47: 9- Ọ ga-eme Sujuud na-asị “Chineke kachasi ukwuu,” na-edowe ikpere ya abụọ tupu aka ya abụọ ma ọ bụrụ na o kwere ya omume; ma ọ bụrụ na o siiri ya ike, ọ ga-ebu ụzọ dowe aka ya abụọ tupu ikpere ya abụọ, na-eme ka mkpisi ụkwu ya na mkpisi aka ya chee ihu na Qiblah, na-ejikọta mkpisi aka ya ọnụ ma na-agbatị ha. Ọ ga-adabere n’elu akụkụ ahụ ya asaa: ihu ọkpọ ya tinyere imi ya, aka abụọ, ikpere abụọ, na ala mkpisi ụkwu abụọ. Ọ ga-asị: “Otuto dīrī Onyenwe m Kachasi Elu” (Subhaana Rabbiyal-A’laa). Ọ bụkwa Sunnah ikwu nke a ugboro atọ ma ọ bụ karịa, ọ dīkwa mma ikwu tinyere nke ahụ:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي)،

48: (Otuto dīrī Gị, O Chineke, Onyenwe anyị, nakwa ekele Gị. O Chineke, gbaghara m),

49: Ọ ga-ekpekwa ọtụtụ aririọ (Du'a) n'ihī okwu Onye Amuma ﷻ:

(أَمَّا الرُّكُوعُ، فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ، فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ، فَقَدْ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ) .

50: (Ma n'ihe banyere Rukuu', toonụ Onyenwe n'ime ya; ma n'ihe banyere Sujuud, gbasienụ mbọ ike n'arịrịọ, n'ihị na o kwesiri ka a zaa unu)<sup>1</sup>.

52: O ga-arịọkwa Onyenwe ya ihe oma nke ụwa nakwa nke ụwa a na-abịa, Ma ekpere ahụ o bụ nke iwu ma o bụ nke afọ ofufo, o ga-adọpụ ogwe aka ya abụọ pụọ n'akụkụ ahụ ya abụọ, na afọ ya pụọ n'apata ụkwụ ya, na apata ụkwụ ya pụọ n'okpukpụ ụkwụ ya, ma welite ogwe aka ya abụọ pụọ n'ala, n'ihị okwu Onye Amuma ﷻ:

(اعْتَذِرُوا فِي السُّجُودِ، وَلَا يَبْسُطُ أَعْدَكُمْ ذِرَاعِيَهُ أَنْبَسَاطُ الْكَلْبِ) .

(Zienụ ezi n'oge Sujuud, ma ka otu onye n'ime unu ghara ịgbasa ogwe aka ya abụọ n'ala dika nkita si agbasa nke ya)<sup>2</sup>.

---

<sup>1</sup> Muslim korọ ya, na nomba (479).

<sup>2</sup> Albukhari dekotara ya, n'onuogugu (788), na Muslim, n'onuogugu (493).

56: 10- Ọ ga-eweli isi ya ka ọ na-asị "Chineke kachasị ukwu" (Takbiir), ma tọgbọrọ ukwu ekpe ya n'ala nọdụ n'elu ya, ma mee ka ukwu nri ya guzo ọtọ. Ọ ga-etinye aka ya abụọ n'elu apata ya nakwa ikpere ya, wee si:

(رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي وَعَافِنِي وَاجْبُرْنِي) .

(Onyenwe m, gbaghara m, meere m ebere, duzie m, nye m ihe oriri, nye m ahụike, ma mezie m)<sup>1</sup>.

Ọ ga-anọkwa jụụ n'ịnọdụ ala a.

11- Ọ ga-eme Sujuud nke abụọ na-asị "Chineke kachasị ukwu", ma mee n'ime ya kpomkwem dika o mere na Sujuud nke mbụ.

12-

12- Ọ ga-eweli isi ya elu ebe ọ na-asị "Chineke kachasị ukwu" wee nọdụ ala nkenke dika ịnọdụ

---

<sup>1</sup> At-Tirmidhi kọrọ ya, n'ọnụọgụ (284), na Abu Dawud, n'ọnụọgụ (850), na Ibn Majah, n'ọnụọgụ (898).

ala di n'etiti Sujuud abụọ ahụ; a na-akpọ ya inọdu ala ezumike (Jalsat al-Istiraha), a na-atụkwa aro ya. Ma ọ bụrụ na ọ hapụ ya, ọ dighị njo diiri ya, e nweghikwa ncheta (Dhikr) ma ọ bụ aririọ (Du'a) a na-ekwu n'ime ya. Emesia ọ ga-ebili guzo ọto gaa na Rak'ah nke abụọ na-adabere n'ikpere ya abụọ ma ọ bụrụ na ọ diiri ya mfe; ma ọ bụrụ na o siere ya ike, ọ ga-adabere n'ala. Mgbe ahụ ọ ga-agụ Fatiha nakwa ihe diiri ya mfe site na Qur'an mgbe Fatiha gasiri, wee mee dika o mere na Rak'ah nke mbu.

13- Ọ bụrụ na ekpere ahụ bu nke Rak'ah abụọ — dika ekpere Fajr, Jumu'ah, na nke Eid abụọ — ọ ga-anodu ala mgbe o bilisiri na Sujuud nke abụọ, n'eme ka ukwu nri ya guzo oto, ma na-atọ ukwu ekpe ya n'ala. Ọ ga-etinye aka nri ya n'elu apata ukwu nri ya, na-ekwechi mkpisi aka ya niile ma e wezuga mkpisi aka ntuka, nke ọ ga-eji na-arutu aka na Tawhiid. Ma ọ bụrụ na o kwechie mkpisi aka nta nakwa nke di ya nso n'aka nri ya, ma jiri isi mkpisi aka ya na nke etiti mee okirikiri, ma jiri nke ntuka rutu aka, ọ dikwa mma; n'ih na a kwadoro udi abụọ a site n'aka Onye Amuma ﷻ. Nke kachasi mma bu ka ọ mee nke a oge ufodu, meekwa nke ozo oge ufodu. Ọ ga-etinyekwa aka ekpe ya n'elu apata ukwu ekpe ya nakwa ikpere ya. Mgbe ahụ ọ ga-agụ Tashahhud n'inodu ala a, nke bu:

(التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ،  
السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا  
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ)،

(Ekele niile, ekpere niile, nakwa ihe oma niile dīrī Chineke. Udo dīrī gī, O Onye Amuma, nakwa ebere Chineke na ngozi Ya. Udo dīrī anyị nakwa n'ahụ ndi ohu Chineke ndi ezi omume. A na m agba àmà na ọ dighi chi ọzọ ma e wezuga Chineke, a na m agbakwa àmà na Muhammad bu ohu Ya nakwa onye ozi Ya),

Emesia, ọ ga-asị:

(اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ  
إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى  
إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ).

(O Chineke, wusa ekpere n'ahụ Muhammad nakwa n'ahụ ezinụlọ Muhammad, dika I siri wusa ekpere n'ahụ Ibrahim nakwa n'ahụ ezinụlọ Ibrahim; n'ezie, I bu Onye kwesiri otuto, Onye di ebube. O Chineke, gozie Muhammad nakwa ezinụlọ Muhammad, dika

I siri gozie Ibrahim nakwa ezinulo Ibrahim; n'ezie, I bu Onye kwesiri otuto, Onye di ebube)<sup>1</sup>.

O ga-ariokwa Chineke maka mgbaba puo n'ihe anọ, wee si:

(اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ).

(O Chineke, n'ezie, a na m ariọ Gi mgbaba puo na ntaramahuhu Jahanam, na ntaramahuhu nke ili, na onwunwa nke ndu na onwu, nakwa n'ihe ojoo nke onwunwa Masih ad-Dajjal)<sup>2</sup>.

Mgbe ahụ, o ga-ariọ maka ihe o bula masiri ya n'ime ihe oma nke uwa nakwa nke ndu a na-abia. O buru na o rioro maka nne na nna ya ma o bu ndi Alakuba ndi ozo, o dighi njo—ma ekpere ahụ o bu nke iwu ma o bu nke afọ ofufo—n'ih i izugbe nke okwu Onye Amuma ﷺ n'ime Hadith nke Ibn Mas'ud

<sup>1</sup> Albukhari dekọtara ya, n'onuogugu (797), na Muslim, n'onuogugu (402).

<sup>2</sup> Bukhari dekọtara ya, n'onuogugu (1311), na Muslim, n'onuogugu (588).

(ka Chineke nwee obi uto n'ebe o no) mgbe o kuziiri ya Tashahhud:

(ثُمَّ لِيَخْتَرَنَّ مِنَ الدُّعَاءِ بَعْدُ أَعْجَبَهُ إِلَيْهِ فَيَدْعُو) .

(Emesia, ka o horo n'ime aririo (Du'a) mgbe nke ahụ gasiri nke kachasi amasi ya wee rioro)<sup>1</sup>.

N'udi okwu ozo:

(ثُمَّ لِيَخْتَرَنَّ مِنَ الْمَسْأَلَةِ مَا شَاءَ) .

(Emesia, ka o horo n'ime aririo nke o bua masiri ya)<sup>2</sup>.

Nke a na-aganye ihe niile na-abara ohu uru n'ụwa a nakwa n'ụwa a na-abia.

---

1

Nasa'i korọ ya n'onuogugu (1298).

<sup>2</sup> Muslim korọ ya n'onuogugu (402).

Emesia, ọ ga-enye ekele udo n'aka nri ya nakwa n'aka ekpe ya, na-asị: "Udo dịrị unu nakwa ebere Chineke, Udo dịrị unu nakwa ebere Chineke."

14- Ọ bụrụ na ekpere ahụ nwere Rak'ah atọ dika Maghrib, ma ọ bụ nke nwere Rak'ah anọ dika Zuhr, Asr, na Isha, ọ ga-agụ Tashahhud ahụ e kwuru na mbụ tinyere iriọrọ Onye Amuma ﷺ ngozi. Emesia, o bilie guzo ọtọ na-adabere n'ikpere ya abụọ, na-eweli aka ya abụọ ruo n'ogo ubu ya ma ọ bụ na ntị ya, na-asị: "Chineke kachasị ukwu". Wee tinye ha—ya bụ, aka ya abụọ—n'obi ya dika e kwuru na mbụ, ọ ga-agụkwa naanị Surah Fatiha. Ma ọ bụrụ na ọ gụnyere ihe karịrị Surah Fatiha na Rak'ah nke atọ nakwa nke anọ nke Zuhr n'oge ụfọdụ, ọ dighị njo; n'ihi na a kwadoro ihe na-egosi nke a site n'aka Onye Amuma ﷺ site na Hadith Abu Sa'id (ka Chineke nwee obi uto n'ebe ọ nọ). Ma ọ bụrụ na ọ hapụ iriọrọ Onye Amuma ﷺ ngozi mgbe Tashahhud nke mbụ gasiri, ọ dighị njo; n'ihi na ọ bụ ihe a kwadoro (Sunnah) ma ọ bughị iwu (Waajib) na Tashahhud nke mbụ. Emesia, ọ ga-agụ Tashahhud mgbe Rak'ah nke atọ nke Maghrib gasiri, na mgbe nke anọ nke Zuhr, Asr, na Isha gasiri, dika e siri kọwaa ya na mbụ n'ime ekpere nke nwere Rak'ah abụọ. Emesia, ọ ga-enye ekele udo n'aka nri ya

nakwa n'aka ekpe ya, wee riọ Chineke mgbaghara (Istighfar) ugboro atọ, emesia ọ si:

(اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ) .

(O Chineke, I bụ Udo, udo si n'aka Gị abịa. A goziwo Gị, O Onye nwe Ebube na Nsọpuru)<sup>1</sup>.

Tupu ọ chigharịkuru ndị mmadụ ma ọ bụrụ na ọ bụ Imam, emesia ọ si:

(لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ التَّعَمُّةُ وَلَهُ الْفَضْلُ، وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ) .

(Ọ dighị chi ọzọ ma e wezuga Chineke, naanị Ya, Ọ nweghị onye ha na Ya na-ekekọrịta. Ọchịchị bụ nke Ya, otuto niile dịkwa Ya, O nwekwara ike n'ebe ihe niile dị. Ọ dighị ike ma ọ bụ ume ọzọ ma e wezuga site na Chineke. O Chineke, ọ dighị onye nwere ike

---

1

igbochi ihe I nyere, ọ dighịkwa onye nwere ike inye ihe I gbochiri, akunuba agaghikwa abara onye nwere ya uru n'ihu Gị. Ọ dighi chi ọzọ ma e wezuga Chineke, anyị anaghikwa efe onye ọzọ ma e wezuga Ya. Amara nakwa ihu ọma bụ nke Ya, otuto kachasi mma dika Ya. Ọ dighi chi ọzọ ma e wezuga Chineke, anyị na-eji ezi obi edobe okpukperechi naanị maka Ya, ọ burugodu na ndị na-ekweghi ekwe kpọrọ ya asi)<sup>1</sup>.

Ọ ga-asị Subhaanallah ugboro iri atọ na atọ, asị Alhamdulillah otu ugboro ahụ, sika Allahu Akbar otu ugboro ahụ, wee kwuo iji zuo otu narị: (Ọ dighi chi ọzọ ma e wezuga Chineke, naanị Ya, Ọ nweghi onye ha na Ya na-ekekorita. Ọchichi bụ nke Ya, otuto niile bukwa nke Ya, O nwekwara ike n'ebe ihe niile di). Ọ ga-agukwa Aayatul Kursi, na (Si: Ọ bụ Chineke, naanị Otu), na (Si: A na m achọ mgbaba n'ebe Onyenwe nke chi ọbụbọ nọ), nakwa (Si: A na m achọ mgbaba n'ebe Onyenwe nke ụmụ mmadu nọ) mgbe ekpere ọ bula gasiri. Ọ dikwa mma ikwughachi Surah atọ ndi a ugboro atọ mgbe ekpere Fajr nakwa ekpere Maghrib gasiri; n'ih i Hadith ndi a korọ site n'aka Onye Amuma ﷺ gbasara

---

<sup>1</sup> Muslim korọ ya, n'onyogugu (402)

ya. Ncheta niile ndị a (Dhikr) bụ Sunnah, ha abụghị Fariidah (iwu mmanye).

Ọ bụ ihe e nyere n'iwu (nke a kwadoro) maka onye Alakuba ọ bụla, ma nwoke ma nwanyị, ka o kpee Rak'ah anọ tupu ekpere Zuhr na Rak'ah abụọ mgbe ọ gasịrị, na Rak'ah abụọ mgbe ekpere Maghrib gasịrị, na Rak'ah abụọ mgbe ekpere Isha gasịrị, nakwa Rak'ah abụọ tupu ekpere Fajr. Ngụkọta ha niile bụ Rak'ah iri na abụọ. A na-akpọ Rak'ah ndị a Rawaatib; n'ihì na Onye Amuma ﷺ na-anọgidesi ike n'ikpe ha mgbe ọ na-anọghị na njem.

Ma na njem, ọ na-ahapụ ha ma e wezuga Sunnah nke Fajr nakwa Witr, n'ihì na ya ﷺ na-anọgidesi ike na ha abụọ ma ọ nọ n'ụlọ ma na njem. Nke kachasi mma bụ ka e kpee ekpere Rawaatib ndị a nakwa Witr n'ụlọ. Ma ọ bụrụ na ọ kpee ha n'ụlọ alakuba (Masjid), ọ dighị njọ; n'ihì okwu Onye Amuma ﷺ:

(أَفْضَلُ صَلَاةِ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ، إِلَّا الصَّلَاةَ الْمَكْتُوبَةَ).

(Ekpere kachasi mma mmadu nwere ike ikpe bu n'ulo ya, ma e wezuga ekpere ndi e nyere n'iwu)<sup>1</sup>.

Ịnọgidesi ike na Rak'ah ndi a so n'ime ihe kpatara e ji abanye Jannah, n'ih i okwu Onye Amuma ﷺ:

(مَنْ صَلَّى اثْنَتَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً فِي يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، بُنِيَ لَهُ بِهِنَّ بَيْتٌ فِي الْجَنَّةِ) .

(Onye o bu la kpere Rak'ah iri na abuo n'ime otu ubochi na otu abali, a ga-eji ha ruoro ya ulo n'ime Jannah)<sup>2</sup>.

Ma o buru na o kpee Rak'ah anọ tupu ekpere Asr, na abuo tupu ekpere Maghrib, na abuo tupu ekpere Isha, o di mma; n'ih i na a kwadoro ihe na-egosi nke ahụ site n'aka Onye Amuma ﷺ. Ma o buru na o kpee Rak'ah anọ mgbe ekpere Zuhr gasiri nakwa anọ tupu ya, o di mma; n'ih i okwu ya ﷺ:

(مَنْ حَافِظَ عَلَى أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ قَبْلَ الظُّهْرِ، وَأَرْبَعٍ بَعْدَهَا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ) .

---

<sup>1</sup> Albukhari dekọtara ya, n'onuogugu (6860).

<sup>2</sup> Muslim koro ya, n'onuogugu (728).

(Onye nọgidesiri ike na Rak'ah anọ tupu ekpere Zuhr, nakwa anọ mgbe ọ gasiri, Chineke ga-eme ka ọkụ hell hara amụ nye ya)<sup>1</sup>.

Ihe ọ pụtara bụ na ọ ga-atụkwasi Rak'ah abụọ n'elu Sunnah Raatibah mgbe ekpere Zuhr gasiri; n'ihi na Sunnah Raatibah bụ Rak'ah anọ tupu ya nakwa Rak'ah abụọ mgbe ọ gasiri. Yabụ, ọ buru na ọ tụkwasi Rak'ah abụọ ọzọ mgbe ọ gasiri, o nweta ihe ahụ e kwuru na Hadith nke Umm Habibah (ka Chineke nwee obi uto n'ebe ọ nọ).

Chineke bụ Onye na-enye ihe iga nke ọma (Tawfiq). Ka Chineke wusa ngozi na udo n'ahụ Onye Amuma anyị Muhammad nwa Abdullah, nakwa n'ahụ ezinulo ya, ndi enyi ya, na ndi na-eso ha n'ezi omume ruo Ubochi Ikpe.

---

<sup>1</sup> Ahmad dekotara ya, n'onuogugu (25547), na At-Tirmidhi n'onuogugu (393), na Abu Dawud n'onuogugu (1077).

## الفهرس

|                                                                      |   |
|----------------------------------------------------------------------|---|
| Ụzọ Ekpere Onye Amụma (udo na ngozi Chineke dịrị ya) ۞               | 2 |
| Otu Onye Amụma (udo na ngozi Chineke dịrị ya) ۞ Si Kpee Ekpere ..... | 2 |